

VIII Ogólnopolska Konferencja
**SAMORZĄD TERYTORIALNY W SYSTEMIE
ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA NARUSZENIE
DYSCYPLINY FINANSÓW PUBLICZNYCH**
KRYTERIA DOKONYWANIA WYDATKÓW PUBLICZNYCH I SKUTKI ICH NARUSZENIA

8 listopada 2021 r., Wrocław

Prof. UEW dr hab. Dorota Rynio
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Opłata miejscowa i uzdrowiskowa jako opłaty lokalne

Opłata miejscowa i opłata uzdrowiskowa

Opłata miejscowa i opłata uzdrowiskowa to kategorie opłat lokalnych, pobieranych od osób fizycznych przebywających w miejscowościach o korzystnych właściwościach klimatycznych, posiadających walory krajobrazowe. Osoby te przebywają w tych miejscowościach w celach: zdrowotnych, turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych.

Definicja opłaty miejscowej:

- Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity w Dz.U. z 2019 r., poz. 1170), opłatę miejscową pobiera się od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych:
 - 1) w miejscowościach posiadających korzystne właściwości klimatyczne, walory krajobrazowe oraz warunki umożliwiające pobyt osób w tych celach,
 - 2) w miejscowościach znajdujących się na obszarach, którym nadano status obszaru ochrony uzdrowiskowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1056).

Definicja opłaty uzdrowiskowej:

- Zgodnie z art. 17 ust. 1a cytowanej ustawy, opłatę uzdrowiskową pobiera się od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach zdrowotnych, turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych w miejscowościach znajdujących się na obszarach, którym nadano status uzdrowiska na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Opłaty miejscowej oraz opłaty uzdrowiskowej nie pobiera się:

- Zgodnie z art. 17 ust. 2 cytowanej ustawy, **opłaty miejscowej oraz opłaty uzdrowiskowej nie pobiera się:**
 - 1) pod warunkiem wzajemności - od członków personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz innych osób zrównanych z nimi na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych, jeżeli nie są obywatelami polskimi i nie mają miejsca pobytu stałego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) od osób przebywających w szpitalach;
 - 3) od osób niewidomych i ich przewodników;
 - 4) od podatników podatku od nieruchomości z tytułu posiadania domów letniskowych położonych w miejscowości, w której pobiera się opłatę miejscową albo uzdrowiskową;
 - 5) od zorganizowanych grup dzieci i młodzieży szkolnej.

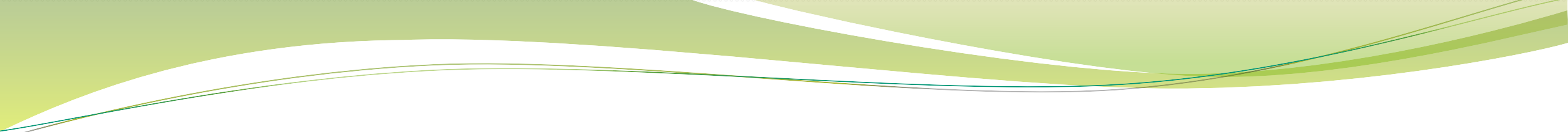
Rada gminy, w drodze uchwały, określa **zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawki opłaty miejscowej**, z uwzględnieniem górnej granicy ogłaszanej corocznie, w drodze obwieszczenia, przez Ministra Finansów*. Obecnie obowiązują stawki określone w Obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2021 (M.P. z 2020, poz. 673).

Rada gminy może zarządzić pobór opłaty w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

*Art. 19 cytowanej ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

Rada gminy, w drodze uchwały, określa **zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawki opłaty uzdrowskiej**, uwzględnienia przy tym górną granicę stawki ogłaszanej corocznie, w drodze obwieszczenia, przez Ministra Finansów. Obecnie obowiązują stawki określone w Obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2021 (M.P. z 2020, poz. 673).

Rada gminy może zarządzić pobór opłaty w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

-
- Od osób, od których pobierania jest opłata uzdrowiskowa, nie pobiera się opłaty miejscowej (art. 17 ust. 2a cytowanej ustawy)

Które miasta mogą pobierać opłatę miejscową, jakie muszą spełnić warunki?

- Zgodnie z art. 17 ust. 3-5 cytowanej ustawy, Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa minimalne warunki, jakie powinna spełniać miejscowość, w której można pobierać opłatę miejscową, uwzględniając zróżnicowanie warunków regionalnych i lokalnych. Rada Ministrów w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, określa warunki:
 - 1) klimatyczne;
 - 2) krajobrazowe;
 - 3) umożliwiające pobyt osób w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych.
- Rada gminy ustala miejscowości odpowiadające warunkom określonym w wydanych przepisach, w których pobiera się opłatę miejscową.

Które miasta mogą pobierać opłatę uzdrowską, jakie muszą spełnić warunki?

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie warunków, jakie powinna spełniać miejscowość, w której można pobierać opłatę miejscową wydane na podstawie art. 17 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych określa minimalne warunki:
 - 1) klimatyczne,
 - 2) krajobrazowe,
 - 3) umożliwiające pobyt osób w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych - jakie powinna spełniać miejscowość, w której można pobierać opłatę miejscową, zwana dalej "miejscowością".
- Za minimalne warunki klimatyczne, o których mowa w § 1 pkt 1, uznaje się zachowanie:
 - 1) na terenie strefy, o której mowa w art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.), na obszarze której położona jest miejscowość, dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi, określonych w przepisach o ochronie środowiska;
 - 2) w miejscowości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, określonych w przepisach o ochronie środowiska.

- Za minimalne warunki krajobrazowe, o których mowa w § 1 pkt 2, uznaje się występowanie na terenie gminy, na obszarze której położona jest miejscowość, jednego z elementów środowiska przyrodniczego istotnych dla wypoczynku lub jednego z walorów krajoznawczych.

- Za elementy środowiska przyrodniczego istotne dla wypoczynku uznaje się:
 - 1) szatę roślinną:
 - a) lasy,
 - b) użytki rolne
 - w rozumieniu przepisów o podatkach i opłatach lokalnych, zajmujące łącznie ponad 80 % powierzchni gminy;
 - 2) wody:
 - a) wody przybrzeżne,
 - b) morskie wody wewnętrzne,
 - c) śródlądowe wody powierzchniowe
 - w rozumieniu przepisów prawa wodnego;
 - 3) wody w kąpieliskach spełniające wymagania określone w przepisach prawa wodnego;
 - 4) urozmaiconą rzeźbę terenu:
 - a) wyżyny,
 - b) góry.

Za walory krajoznawcze uznaje się:

- 1) osobliwości fauny lub flory;
- 2) skałki lub grupy skał;
- 3) wąwozy, doliny lub przełomy rzeczne;
- 4) wodospady, źródła lub wywierzyska;
- 5) jaskinie lub groty;
- 6) głązy narzutowe lub głazowiska;
- 7) parki zabytkowe;
- 8) zbiory przyrodnicze;
- 9) ogrody botaniczne lub ogrody zoologiczne;
- 10) punkty widokowe;
- 11) parki narodowe, parki krajobrazowe lub rezerваты przyrody;
- 12) rezerваты archeologiczne;
- 13) skanseny lub ośrodki twórczości ludowej;
- 14) zabytki architektury lub budownictwa;
- 15) zbiory artystyczne;
- 16) muzea;
- 17) obiekty historyczno-wojskowe;
- 18) miejsca martyrologii;
- 19) zabytki działalności gospodarczej lub techniki;
- 20) imprezy kulturalne.

Za minimalne warunki umożliwiające pobyt w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych, o których mowa w § 1 pkt 3, uznaje się istnienie w miejscowości bazy noclegowej w obiektach hotelarskich i innych obiektach, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie, w rozumieniu przepisów o usługach turystycznych.

- Szczegółową listę miejscowości spełniających ww. kryteria określają uchwały prawa miejscowego (uchwały Rady Miejskiej, Rady Gminy) wydane na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 17 ust. 5 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.) oraz cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów z 18 grudnia 2007 r. w sprawie warunków, jakie powinna spełniać miejscowość, w której można pobierać opłatę miejscową.

Tabela 1. Górne granice stawek kwotowych opłaty miejscowej i uzdrowskiej w latach 2020-2022:

Wyszczególnienie	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Górna granica stawek kwotowych opłaty miejscowej	2,31 zł/dzień	2,41 zł/dzień	2,50 zł/dzień
Górna granica stawek kwotowych opłaty uzdrowskiej	4,48 zł/dzień	4,66 zł/dzień	4,83 zł/dzień

Źródło: opracowanie własne na podstawie:

- Obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2019 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2020 (M.P. z 2019, poz. 738).
- Obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2021 (M.P. z 2020, poz. 673).
- Obwieszczenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2022 (M.P. z 2021 r., poz. 724).

Jak się zmienia opłata w wybranych miejscowościach
w latach 2020-2021?

Tabela 2. Wybrane stawki maksymalne (w latach 2020-2021) opłat w miejscowościach nad Morzem Bałtyckim:

Miejscowość	Rodzaj opłaty	Stawka PLN za dzień	
		2020 r.	2021 r.
Chałupy	miejskowa	2,00	2,00
Dartowo	miejskowa	2,15	2,15
Dziwnów	miejskowa	2,00	2,00
Gdańsk	miejskowa	2,31	2,41
Gdynia	miejskowa	2,31	2,41
Hel	miejskowa	2,00	2,00
Jarosławiec	miejskowa	2,30	2,40
Jastrzębia Góra	miejskowa	2,00	2,00
Kołobrzeg	uzdrowskowa	4,40	4,40
Krynica Morska	miejskowa	2,00	2,00
Łeba	miejskowa	2,00	2,00
Mielno	miejskowa	2,00	2,40
Międzyzdroje	miejskowa	2,30	2,40
Puck	miejskowa	2,00	2,00
Sopot	uzdrowskowa	4,45	4,65
Świnoujście	uzdrowskowa	4,40	4,40
Ustka	uzdrowskowa	3,80	3,80
Władysławowo	miejskowa	2,00	2,00

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 3. Wybrane stawki maksymalne (w latach 2020-2021) opłat w miejscowościach w górach:

Miejscowość	Rodzaj opłaty	Stawka PLN za dzień	
		2020 r.	2021 r.
Białka Tatrzańska	miejskowa	1,30	1,30
Bukowina Tatrzańska	miejskowa	1,30	1,30
Duszniki-Zdrój	uzdrowskowa	3,50	4,00
Karpacz	miejskowa	2,30	2,40
Krynica-Zdrój	uzdrowskowa	4,40	4,40
Muszyzna	uzdrowskowa	4,40	4,40
Polanica-Zdrój	uzdrowskowa	4,00	4,00
Polańczyk	uzdrowskowa	1,50	1,50
Rabka-Zdrój	uzdrowskowa	3,10	3,10
Solina	miejskowa	1,00	1,00
Szczyrk	miejskowa	2,30	2,35
Szklarska Poręba	miejskowa	2,30	2,40
Ustroń	uzdrowskowa	3,50	4,00
Wisła	miejskowa	2,00	2,00
Zakopane	miejskowa	2,00	2,00

Źródło: opracowanie własne.

Problemy z opłatą miejscową i uzrowską:

- Problemy ze ściąganiem opłaty.
- Ściąganie/pobieranie opłat w imieniu gminy poprzez firmy, osoby które oferują noclegi w hotelach, pensjonatach, kwaterach oraz nie przekazywanie ich do urzędu.
- Zanieczyszczenie środowiska w miejscowościach objętych tymi opłatami.
- Zanieczyszczenie powietrza w miejscowościach objętych tymi opłatami.
- Nielegalne pobieranie opłat przez niektóre gminy.
- Brak akceptacji uiszczania tych opłat ze strony części turystów.

Dziękuję za uwagę

Dorota Rynio